

בועדת הרביזיוניסטים

מלואים לדו"ח שפורסם ב"דואר היום"
— כיצד בונים מדינה עברית צרופה? מעשה זה
הרבה יותר קל מכפי שאפשר לשער.

מרכז פעיל של הסת' צנועה ומצנעה מזמין את החר
ברים לכינים בתל-אביב, למען ישמעו מפי ראש המרכז
את ההחלטות שהכתיב והדפיס באותיות "זעירות"
בעתוננו על דבר כיבוש השלטון מידי וייצמן ועל דבר
הפרוצדורה של הכיבוש הזה: משפט, הרם, הירופים
וכו', מנהלים מו"מ עם רבנים ומעניקים להם "קומפני-
מציות", פוקדים על צבא הצי והיבשה שיתלהב מאד
מאד וילך לבית הכנסת לעשות רושם על ההרדים,
מחייקים את הוויטרנים, הזקנים, מבואא במנע את
ה"עם", סנטיזים להם לבקרים, בבית הספרות כבוא
ימם", ואם המשטרה לא תפריע, תסודר גם תהלוכה,
ושפכים את הכינוס לועידה, את הועידה לקונגרס, את
הקונגרס לעם ישראל בכל העולם, מכרזים על נצחון
גמור של המכרזים ועל תבוסה שלמה של "הצד שכ-
נדר", מברכים את מצביא המצביאים, סופקים כפים
ומנתיב כפים, פוקדים בהתלהבות נהדרת לשיר
"שמאל הידרן" והמדינה הצרופה על תלח בנויה הידרן
זורם: שמאל ימין, שמאל ימין...

הידרן! עור הפעם: הידרן! ועוד פעם: הידרן,
הידרן!

ובכו מה היה שם?
היה הכל, כמו במדינה מסודרת, גם אופוזיציה,
גם נאמנים, גם נעלבים, גם דיקטטורים קטנים, גם
נאמנים בדיוק כמו ז'בוטינסקי, גם סודות, גם בקורת
על "דואר היום", גם תשבחות לאורי צבי גרינברג, על
הפובליציסטיקה שלו ב"דואר היום", גם תשדות
ריגול בין יושבי המערכת, גם רמוזים על וייצמאניאנים
הירשבים ראשונה במלכות ובמערכת הצה"ר, כמעט
הכל היה הרצאות אמנם, כמעט שלא היו כלל. אבל זה
פאמת פרט לגמרי בלתי חשוב בכינים-ועידה-קונגרס.
הן אין מהכנסים, כדי לשמוע הרצאות. ביהוד במדינה
או שהרברים צרופים בה ועומרים.

וכך הוה:

ביום א' היתה אספה סגורה בקלוב, ברחוב אלנבי.
יש לחשוב שזו היתה השוכה מאד. אין לדעת בדיוק,
על מה דובר שם, אבל מהוך ה"ציטטות" שהובעו בנאר
מי האנשים הכלתי מהונכים ברוח הצה"ר, בישיבה
הפתוחה במוצאי שבת, יש לראות, כי הדיבורים שם
היו הרורים דצינות רבה ותכונה פוליטית; הרב בן
שלום, כמשמרי, אמר שאין לעשות את "המערכות
והמהפכות השורדות כיום בריביוניזם לשיטה קבר-
עה". ובנימוקים דתיים הוא מתפלמס את אלה אשר
הרשו באספה הסגורה: "משפט מות למתנגדים". הוא,
הרב בן שלום שהנו עדיין בחינת "אורה שבא לשעה
לריביוניזם אך ראה למלהוק", סובר שאין לנהוג
חומרה כזאת, כי סנהדרין בישראל שדן דין מות
אחד, סנהדרין סטלני הוא. "זה נאה לרוסיה, ששם אומד
יום פסוק קצר: אל הקיר!" אבל לא לנו.

אבל גם הרב אינו מסתלק לגמרי מדיון מות, אלא
שהוא גורם מות בדרך הדרש: צריך לרושש את הוייצ-
מנים ע"י דלדול הקדנות, ואז יהיו עניים, ועני חשוב
כמת. ויש לו גם דרש בנוסף אחר: אם הוייצמנים
ישארו חשוכי כנים, היינו בלי נוער, יהיו ממילא גזר-
שבים מתים, כמו שנאמר וכו'.

הוא גם דיבר עוד דברים אחדים כלפי תמומי
המות שבצה"ר, כלפי אצ"א אחימאיר, שאם תתקבלנה
דעותיו, הרי יחשבו את הריביוניזם "לכת מטור-
הייה"
הבאתי את דברי הרב בראשונה רק בגלל הציר-
טות שגילה מהישיבה הסגורה, אולם לפי הסדר פתחה
האופוזיציה — היינו ירדיה, בשם המסולקים שאינם
באולם, כנון, רוזוב, יבזירוב, ויינשטיין ועוד, שהמנהיג

ז'בוטינסקי עומד אתם בהליפת מכתבים נאשם. כפי הנראה, אינו שבע רצון מן המהפכה שהתחוללה בריבוי זיוניזם, וזאת כי לא נעים לספר את הדברים בפני הקהל, אי אפשר גם להשתקם. קריאות הבינים מתוך הקהל אומרות כאן: „לא נמסור את הדיקטטורה לזיוני שטיין“. כפי הנראה, רצה המנהיג ויינשטיין בדיקטטורה והיא לא נמסרה לו. וכפי השמועה, הוא מארגן לו נדודים משלו מבין הגוער ועוד נכוננו לו גם ימים שבהם יפיק את זממו.

זאיש האופוזיציה, האתשואל אינו מוצמן ידו בצלחת. אף הוא יש לו פה ממלל. הוא צועק חמס על פעולות המרכז ההדש והצעותיו שפורסמו כ„דואר היום“, דורש מהנאספים שיחליטו, כי אין זאת ועידה, אלא סתם כינוס. את דבריו מפסיקים פעם והוא פונה בכל מקרה כזה באפליציה אל הגב' קופ, אחות ז'בוטינסקי, היושבת כאן כ„מסתכלת“, וכפי הנראה, גם עם „סמכות מיוחדת“, כ„נאמנה“ של הגבוה מעל גבוה: „ראי, הגברת, אינקביויציה נהגה כאן!“ אבל על פי הסכם קדום בינו ובין פון וייזל הובטחה לו רשות הדיבור, והא ממשיך לדבר בעזרת וייזל, מוסיע את ענין המשפט נגד וייצמן וכל ה„טרסק“ שהמרכז הרים אהרי שנתקבלה היריעה על דחיית הקונגרס ולכסוף הוא מוסיע את נשיא הריביוניסטים בא"י, שעם סיום הישיבה הסגרה ביום ז' פנה בדרישה לחברי הצה"ר: „עתה לכו לבית הכנסת — למען עשות רושם על החרדים“. לשמע הדברים האלה נתמלא האולם צעקות. האתיאיסטים עם אהימאיר בראש צעקו קריאות שונות, שקשה היה להבחין מה הן, אבל, כפי הנראה, היו הן מכוונות נגד הדיקטטורה של אלהים, ומצדדי המרכז גם הם לא שתקו. סוף דבר היה שהתשואל הוכרז לפסיק את נאומו. אי אפשר היה להשיי לויט סדר, אם כי הנשיא בעצמו, ד"ר פון וייזל, ניסה כמה פעמים להשפיע.

אז יקום פון וייזל וישא את משאו ראשית, הוא מסלק את הטענות נגדו בדבר דתיותו: „מצפוני נקי, גם הרצל אמר ביום ששי אחד לפנות ערב אל הציונים — לכו להתפלל!“ (קריאת בינים: להבריל!). אחרי זה הוא עונה על ההתקפות נגד „דואר היום“, שנשמעו מפי אנשי האופוזיציה ואומר, כי „דואר היום“ אינו צעקני“. הנעו בעצמכם, כמה מזון צריך העתון הזה לספק: „לספרדים, לאכרים, לחרדים וכל זה על 4 עמר הים“. וכאן הוא מפתח רעיון גדול: „המפלגה שלנו חיה על התלהבות — וגם עתונה דואר יזמה, ועל כן קשה למצוא את הדרך הנכונה“. כאן יעבור הנשיא אל ביבושיו של המרכז החדש בלי הזקנים. הנצחון בבחירי רות לאספת הגבירים, הנה זאשיי נכבש וצארום נכבש והרב בן שלום נכבש, ואורי צבי גרינברג נכבש (כאן מקריאת כפים — בבקוב והבריו — דק כזה הצר להתם!). מנין כל ההצלחות האלה, אם לא טידי המרכז החדש? בינתים התגברה התלהבותו של הנשיא, התי גברה מאד בקול ובתנועה והגהו עומד על הבימה ומבאר את כל תכסיסי המלחמה בהיותו קצין בצבא האוסטרי ובהיותו את צבאותיו בחפירות. מהו תכסיסו הצבאי של הנשיא המתלהב? רמון יד רוסי שנפל לתוך החפירה ולא נתפוצץ, תפסוה תיש והשליכוהו חזרה למחנה האויב. ההגנה הטובה ביותר היא ההתקפה הקשה והמהירה ביותר. וכן עשה, הוא והמרכז שלו. לאחר הפצצה של דחיית הקונגרס צריך היה לזרוק פצצה אל מחנה האויב והנה יצאנו בעתון הכלתי צעקני שלנו בסינסציה של קריאת קונגרס ע"י הריבוי זיוניסטים והעמדת הבוגר וייצמן למשפט בית הדין של הקונגרס. זו היתה התקפה אישית שבה רצינו להר" אות לעולם: „כאן וייצמן וכאן ריביוניסטים“. ואין לנו הלק ונחלה בהסתדרות הציונית“. והנשיא ממשיך וגזור, כי כך מחייב ההגיון ואי אפשר היה לשנות להתנגדותו של המיעוט האופוזיציוני שבצה"ר, ואף לא להימלך בו. הנשיא פונה לעתונות בהודעה הניגית ואומר: „חלק מהמרכז התליס לכנס ועידה, בשעת

ואומר: "חלק מהמרכז התלים לבנם ועידה, בשעה שהלק שני חשב שצריך להזמין את כל חברי המפלגה להתדיין עם וייצמן בפני הקונגרס". באופן פורמלי צדקה אולי האופוזיציה, אבל "בשביבנו היה חשוב שהעולם ידע מה שאננו עושים. באנו ואמרנו: הסוף לדיבורים, וייצמן אינו לו רשות לדבר בשם העם היהודי, וייצמן בוגד בסוניה". "למסור את הענין למשפט הקוני" גרם הנכחי לא דצינו, באשר במשפט הקונגרס יושבים חבריו של וייצמן ולא יקבלו את הקובלנא שלט".

ידידיו של וייצמן יראים מפני משפט, כי יודע עים הם, שאנו נביא את הבר בתור עד והוא יעיד, כי וייצמן הפריע בעד המלוה, וכי נגלה ז הסודות לקהל". וכאן באה ארגומנטציה מסויעת: הנה הריכז זיניסטים קוראים לאנשי וייצמן: "בוגדים, שקרנים, זייפנים, סנבלטים ובכל זאת אין הם קוראים אותנו למשפט". סימן, כי יודעים הם, כי דברינו נבונים. והנשיא ויזל מסיים את הפרק הוה מנאוס: "כו, היינו דריפנים פחות מדו!"

אבל בזה לא אמר די. הוא מבאר מה דהף לכנס קונגרס ע"י הצה"ר — "לפי דעתנו לא יהיה הקונגרס בהודש יוני — אלא בשעה שהבלתי ציונים ירצו בו". אין, איפוא, לאכד זמן. הצה"ר בא"י אבמנטמית היא ורשות בידה להחליט בעולה על רוח נשיאה. ואת ההזד למה שולחים אחר כך לאישור המרכז הצה"די בלונדון, "ויש הבדל אם שולחים את דעת א"י ללונדון באופן סודי או ע"י ועידה שמומנים אליה ב"ב עתונים וכי". והתרגשותו של הנשיא גוברת ועולה: "כא"י תהלה מלחמת אורחים, רבותי! בהור ברשימה א' לא יקנה מפדים אצל סטימצקי ולא יבוא לקבל עורה רפר אית אצלו" ולפיכך על א"י להשפיע על כל העולם לכנס קונגרס.

חלק מהדברים שבאו ב"דואר היום" לא הבאתי כאן, באשר הם אינם משנים את תוכן הנאום. אהרי הנאום שלווה במחיות כפים סוערות ונאמר בהתרגשות, כמו בשעת מרד הכורדים בירד שלים, עלה על הבימה אחד מה"גברדיה הישנה", שסול" קה מבימת הצה"ר בוועידה האחרונה — ה' א. בסקוב. הוא מדבר בשם המיעוט, שרוכו אינו נמצא כאן.

הוא פונה אל האספה בהזכרת מומנטים חשובים בעברו הריביוניסטי ואמר מכושול:

"תזכרו לי חסד נעורים, מאותם הימים אשר עמדתי על בימת בית העם הזמפתי לריביוניזם ומסביב המה האולם: "כו!" נעים לי להודיע כאן שהילוקי הרעות בינינו אינם נוגעים בעיקרו הריביוניזם. אין איש מאתנו חושב לתשיט יד להנה"צ הנוכחית, שום איש מאתנו לא וותר בשאלת המוינה היהודית, כולנו נגד הפרלמנט הערבי ונגד "הספר הלבן". יש הילוקי דעות רק בשאלות תכסיות". עד כאן כתוב גם ב"דואר היום" בהבדלי סגנון קטנים. והנה קצת מילר-אייב. אמנם, לא סטיגורמה.

"דיברו כאן על הנצחנות של הצה"ר. אם אני לא כתתי את שמי לרשימת הצה"ר לכנסת ישראל — לא הית זה ללא יסוד. הצבור תא"י למד תרכה במשך שנה וחצי האחרונה המאורעות הביאו פרי. ואם אני לא יכולתי ללכת לבחירות לאספה"נ ולהצביע בעד הרשימה הריביוניסמית, הרי זה מפני שאנשי המרכז הגר כחי תופסים תכסים בלתי נכון. אבל לא היתה לי כל רשימה אחרת. מספר הקולות שקיבלנו אינו הוכחה לעצונו. הכרתי היא שהפסדנו הרבה צירים בגלל התכסים של "דואר היום" והמרכז. באו אלינו כאלה שלאוי ולא היו באים אלינו כלל (קריאות בינים: מי הם?) נכון, שאנו חיים מהתלהבות, אך יש פאתוס מזויף, שכל מפלגה הרוצה להיות צרימה להתרחק ממנו. מזלזלים על כל צעד ושעל בשמו של ז'בוטיני-סקי, אומרים בשמו דברים שלא אמרם מעולם, עושים מז'בוטינסקי אילוף' הרש. ממכתביו הפרטיים אני יודע, שהדברים הנעשים פה הם למרת דעתו. הנה, למשל, ההצעה כדבר כינוס קונגרס ע"י הריביוניזם

כמים. גם אלה שמציעים יודעים, שקונגרס כזה לא יתכנס. בוועידה הקודמת קיבלתם החלטה לצאת מן ההסתדרות הציונית. כל ברדעת מכין שזה "בלוף". אם מהנדסנו מזויפים — אל לנו ללכת בדרך זו. נשאר עד הרגע האחרון ונלחם בתוך הקונגרס. — אני מוחה נגד דברי וויזל המדבר תמיד "אני ז'בוטינסקי". יש להגיד, שהנאום הזה זכה למחיאיות כפים קלר שנות. היו קריאות ביניים ודעש, אבל היו גם תומכים ונאמנים. זה היה כאמת דיסטרמניה במשהק.

אשמעה הבוגמת הרעה בדבר התבררות. — הנגד מה הכולל: קונגרס להוד, עבודה קונסטרואטיבית להוד (השתמש מי שהוא במרמין "פסל" זה — קרן יסוד רביווניסטית) ובתנאים ידועים גם אסיפת נבחרים להוד. המהדרים הגיעו עד לירי "עלינו להיות נוע מיוחד". התאוננות המפלגת להתבררות דאיה לכדי קה מיוחדת — אני משער, שזו היתה מגלה תסניכים מענינים בנפשות הפועלות — התופעה כשהיא לעצמה יכולה להאציל, כמובן, שפע ברכה על החנוך המדיני. אולם, כל מה שמדובר ע"י השכבה הבורגנית אינו מספיק לתביעות הקיצוניות של הנוער. כ"כ הבית"ר מן הגליל רוצה לעשות רושם של אש להבה. אבל הוא גם רוצה לדבר בריוק כמו ז'בוטינסקי, גם בקול, גם בתנועות, הוא מופס כפים באמצע נאום להדגשה, ואף מרים שתי אצבעות כלפי הקיע בדיוק כמו האורנינגל, ויוצא מין שעטנו של התלהבות ודימוריקה ז'בוטינסקי קאית. הוא מוסר את וייצמן למשפט ההיסטוריה מתוך תיעוב והוסר זמן לטפל במשפטים כאלה — אין זה לפי כבודו. הוא מדבר על "יודנשטאט" קונגרס ועל "הדימורליזציה והקומפרומיטציה" ואינו שוכח להעז מיר פנים, שאין לו אפשרות להביע את מרשי לבו אלא בפסוק רוסי שתרנמו קשה כקריעת ים סוף: "צ'ירט זנאייט קמו". "אני יוצע את עיני — אין לי עם ישראל, רק הצה"ר והבית"ר". עניני עם בישראל יסתדרו רק ע"י סידור "הצה"ר מלמטה למעלה, ובית"ר מלמעלה למטה". הכל בסדר. הוא בבית"ר, הוא מל" מעלה. ובשאלת המדיניות, יש לו בתפים דחכות —

..אני עם אב"א אהימאיר".
יש יסוד לחשוב, כי אנשים הרוצים לכבוש את הנוער לעצמם אינם הסרים בצה"ר. כיום המצב הוא כמו בין הנגראלים בסין. כל נגראל אי כל מתעתד להיות נגראל מארגן לו קבוצה וכובש לו עמדה בתוך הצה"ר. מצדדי וינשטין נחמוני; אין הוא עדיין אביר. הוא מארגן עכשיו קבוצת נוער, ובעוד שנה יופיע על הבימה ויכבוש לו את מקומו. כרגע עלה שמשו של אהימאיר — הוא כבש לו הבדלת נוער, ועל כן, כבש לו הוא מקום. אם כי אינו נמנה בין מנהלי בית"ר, אדרבא הוא גם מתנגד לבית"ר שאינו "קיצוני" למדי. אהימאיר אינו רצוי למרכז השלים כיום, אבל יש לו פלוגה משלו. פון וויזל אטנם הרחיק איתו מן העתון וכנראה גם כוהשפעה כמרכז — אבל צריך להתחשב אתו. דבר ריו בוועידה כמעט שלא נמסרו כלל ב"דואר היום". הוא בונה את הכל על הניל. מה שלא יעשה השכל יעשה גיל הנעורים. יש, לדעתו, להבדיל בין שני סוגי תנועות. התנועות שקמו לפני המלחמה העולמית ואלה שקמו אחריה. על הראשונות נמנות התנועות הסוציאליסטיות והליבראליות שהן גרועות מרגוע, כידוע, ויש תנועות נשגבות מנשגב כמו הדימורליזם וכו' — תנועות שלא אחרי המלחמה. אחרי ניתוח תנועות הנוער כאים בערך דברים כאלה:

..וויזל רוצה להרחיב ולהרחיב. הצה"ר שייך לתנועות שנוצרו אחרי המלחמה המתבססות בעומק. צריך לשים קץ להתרחבות הצה"ר — צמצום דרוש, והיטוי. אסור לגדל בתוכנו "מזרחי צה"רו" — "דואר היום" ובית"ר, הם העיקר. ב"דואר היום" של היום יש כיבוש חשוב, והוא הפובליציסטיקה של אגרי צבי נרינברג, אבל זהו פנינה באשפה. עורך העתון אינו מבין את שפתו והוא גם יו"ר המרכז. ב"דואר היום" תופס מקום ראשי וייצמאניאני נפתר. יש גם

היום והלש קמוס ואש ויבמחמסי נמוח ישי גם
„שפיג” במערכת. פרשת „דואר היום” נמשכת זה כמה
למרות שיש באפשרותנו להוציא את הערוץ במחוזות
עצמנו. „דואר היום” עוד לא זכה לעורך. העורך אינו
עורך, זה ששמו כתוב על העתון, יושב או כפאריס או
באברין.”

כאן היו כמה רמזים על היחסים בפנים המערכת,
שאין לאדם מן החוץ שליטה בהם.

„ואשר לבית” — ממשיך אחימאיר — קשה
לומר את הכל, אבל לא טוב. צער גדול יתקפק לבקר
אנשים שהנך נמצא ביחסים טובים מאד אתם. אומרים
אצלנו: „וויצמן, רדן” אבל פסוק זה צריך להאמר גם
לאנשים שלנו, שלא הצליחו. אירחצלהת בית”ר צריכה
להחשב כחטא הגדול ביותר של הצה”ר בארץ וצריך
לשים קץ לכך. כל הפבוד לאלה שניהנו את בית”ר
עד עתה, אבל צריך להוציאה מידיהם. הבית”ר אינה
מתרחבת. זהו עובדה. אין בממכותה של הצה”ר לנהל
את בית”ר.”

הוא מדבר במרירות על הקרנות הלאומיות, על
שיטת השנדרות. „אחרי כל משלחת של הקרנות להג”ס
צריכה לצאת משלחת שלנו שתכיון: יהודים, אל תתנו
כסף! — ב ל ו ק ד ה כ ס פ י ת. הבלוקדה על הקרנות
שתצא מא”י תשפיע לשים קץ למשטר השגורדי ותרדו
את הקפיטלים הבריאים לפעולה בארץ, הקפיטלים הפ”
רטיים.” כאן באו כמה וכמה השואות מדיניות על כל-
פנים של מדינות לא קטנות — אנגליה וגרמניה וכו’.
חבל מאד, שאין סטינוגרמה מהועידה הזאת.
אפשר היה ללמוד ממנה הרבה, איך בכל זאת התפתחו
הדברים בא”י ובדחוב היהודי בכלל, שמפלגה כזאת
מאספת קולות.

לא כל אשר רצו הצירים להגיד ניתן להם להגיד.
בפנים שקועה המפלגה, כנראה, לא במעט סטנוניות
של סכסוכי גנרלים, מנדארינים ובוגריחנים, שמץ דבר
פרץ בכל זאת גם על המספר המנופח של צירים ואופן
בחירת הצירים האלה. יתכן, שיש גם קצת תמימות
מנחם-מנדלאית בכל הדבר. איש כייבין, למשל, רואה
באסיפה זו את „עקבות המשיח” ומכתיר אותה בתואר
„קונגרס א”י”. עם הכרזתו זו אין הוא מתעצל להזכיר
גם את האגדה, כי ביום שנחרב בית המקדש נולד המ”
שיח, היינו, עם החלטת האסיפה הזאת בדבר קריאה
לקונגרס ציוני „יצא המשיח מבטן האם”. והוא, כנר”

אה, הושב כך ברצונת ובתמימות.
גם אלה מאותות הזמן. אופן דבר זה, התעלמות
וי מכל השאלות הקשות והמרות של המציאות הא”ית
ומכל הגורמים המדיניים הפועלים בארץ, התרכזות
בפונה ריקה של כיבוש שלטון, השתקעות כנאצה ושמר
צה לוויצמן ובדברי בלע לכל מעשה שהוא, לכל דבר
שבממש — כל אלה הם, כנראה, איזה ספית של רקבון
פנימי עמוק בשכבות ידועות המלחפות באויד ללא כל
אחיזה במציאות, אף עלי קרסע כאן.